

*Suvestinė redakcija nuo 2005-05-01 iki 2005-05-17*

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [104-3856](#), i. k. 1042250ISAK000V-482*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO**

**Į S A K Y M A S**

**DĖL GIMDOS KAKLELIO PIKTYBINIŲ NAVIKŲ PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ,  
APMOKAMŲ IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠŲ,  
FINANSAVIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2004 m. birželio 30 d. Nr. V-482

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 34 ir 61 straipsniais (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)) bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 9 ir 25 straipsniais (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#)),

**1. T v i r t i n u:**

1.1. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programą (pridedama);

1.2. Informacinio pranešimo formą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos paslaugų bazinės kainos skaičiuojamos prilyginant vieną balą vienam litui.

3. Įsakymo kontrolę p a v e d u viceministrui Gediminui Černiauskui.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos  
Ministro 2004 m. birželio 30 d.  
įsakymu Nr. V-482

**GYMDOJOS KAKLELIO PIKTYBINIŲ NAVIKŲ PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ,  
APMOKAMŲ IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠŲ,  
FINANSAVIMO PROGRAMA**

**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programa (toliau – programa) – programa numatanti prevencinių priemonių, kurių efektyvumas pagrįstas medicinos mokslo, įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje.

2. Programos tikslas – sumažinti Lietuvos moterų sergamumą gimdos kaklelio piktybiniais navikais bei mirtingumą nuo šios ligos.

3. Programos uždaviniai:

3.1. išaiškinti moteris, sergančias ikivėžinėmis gimdos kaklelio ligomis, ir siųsti jas akušerio-ginekologo konsultacijai;

3.2. diagnozuoti gimdos kaklelio piktybinį naviką ankstyvoje stadijoje;

3.3. skatinti pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų veiklą gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencijos srityje;

3.4. stiprinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų institucinį bendradarbiavimą gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencijos srityje.

4. Programos priemonės apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto skirtų asignavimų.

5. Programa yra tęstinė.

**II. PROGRAMOS PRIEMONĖS IR JŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA**

6. Programos priemonės:

6.1. informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga;

6.2. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimo paslauga;

6.3. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimo paslauga.

7. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugų teikimą aptarnaujamiems gyventojams organizuoja pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – PAASPI).

8. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga apima:

8.1. šio įsakymo priedu nustatytos formos informacinio pranešimo pasirašytinas įteikimas;

8.2. pokalbiai su moterimis apie gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos priemones bei patarimai sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo klausimais.

9. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga teikiama moterims nuo 30 m. iki 60 m., kai slaugytojas, bendruomenės slaugytojas arba bendrosios praktikos gydytojas, arba pirminės asmens sveikatos priežiūros komandos narys – vidaus ligų gydytojas aplanko aptarnaujamąjį namuose arba jį atvyksta į PAASPI savo iniciatyva ar gydytojo kvietimu.

10. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga, apmokama šios tvarkos nustatyta tvarka, teikiama ne dažniau kaip vieną kartą per metus iki moteriai bus suteikta gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslauga. Suteikus gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą, minėta paslauga teikiama po trejų metų.

11. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugos suteikimas registruojamas asmens ambulatorinio gydymo kortelėje (forma 025-1/a). Nustatytos formos informacinio pranešimo gavimą asmuo patvirtina parašu savo ambulatorinio gydymo kortelėje.

12. Pacientui suteiktą informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugą formoje 025/a-LK registruoja ją suteikęs PAASPI darbuotojas, parašu ir atspaudu patvirtina aptarnaujantis gydytojas.

13. Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą teikia bendrosios praktikos gydytojai arba pirminės asmens sveikatos priežiūros komandos narys – gydytojas akušeris-ginekologas moterims nuo 30 m. iki 60 m. ne dažniau kaip vieną kartą per trejus metus.

14. Pacientės, kurios gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimas buvo neinformatyvus, tyrimas kartojamas. Iš šios programos lėšų pakartotinis tyrimas apmokamas III ir IV dalyse nustatytais kainomis ir tvarka ne dažniau kaip kartą per metus.

15. Jei gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimo rezultatas patologinis, pacientė siunčiama specializuotai ginekologinei pagalbai – diagnozei patikslinti ir gydyti.

16. Pacientei suteiktą gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą formoje 025/a-LK registruoja ją suteikęs gydytojas.

17. Gimdos kaklelio citologiniai tepinėliai tiriami patologijos skyriuose ar tarnybose, atitinkančiose nustatytus patologijos tyrimų kokybės reikalavimus ir vykdančiose vidinės ir išorinės kokybės kontrolės priemones. Tepinėliai dažomi *Papanicolaou* metodu ir vertinami vadovaujantis *Bethesdos* 2001 metų sistema.

### III. PASLAUGŲ BAZINĖS KAINOS

18. Nustatomos šios paslaugų bazinės kainos:

18.1. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimo paslauga – 1,1 balo;

18.2. informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga – 5,5 balo;

18.3. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimo paslauga – 12,2 balo.

*Skyriaus pakeitimai:*

Nr. [V-293](#), 2005-04-27, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1879 (2005-04-30), i. k. 1052250ISAK000V-293

### IV. PROGRAMOS PRIEMONIŲ APMOKĖJIMO TVARKA

19. Teritorinė ligonių kasa (toliau – TLK) už gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo, informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugas ir gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimą, atitinkančius II dalyje joms keliamus reikalavimus, moka bazinėmis kainomis.

20. TLK už per ataskaitinį laikotarpį suteiktas programos priemonės apmoka šia tvarka:

20.1. PAASPI iki po ataskaitinio laikotarpio einančio kito mėnesio 10 d. teikia TLK ataskaitą, kurioje nurodomas per ataskaitinį laikotarpį suteiktų gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo bei informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugų kiekis ir suma;

20.2. asmens sveikatos priežiūros įstaigos, atliekančios gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimus, iki po ataskaitinio laikotarpio einančio kito mėnesio 10 d. teikia TLK ataskaitą, kurioje nurodomas per ataskaitinį laikotarpį suteiktų gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimų kiekis ir suma;

20.3. TLK, įvertinusi gautus duomenis, teikia Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos mokėjimo už programos priemones paraišką;

20.4. TLK, gavusi lėšas už programos priemones, priima apmokėti asmens sveikatos priežiūros įstaigos pateiktą sąskaitą.

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos  
Ministro 2004 m. birželio 30 d.  
įsakymu Nr. V-482

## INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Gerbiama poniam. ....,

Kreipiamės į Jus, norėdami pranešti, kad nuo ..... metų ..... mėn. .... dienos pradėsime moterų sveikatos patikrą dėl gimdos kaklelio patologijos.

### Kviečiame Jus dalyvauti šioje patikroje

*Kodėl ši programa pradėta vykdyti ir jai skiriama 4 mln. litų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kurį sudaro apdraustųjų mokesčiai, lėšos?*

*Kaip patikra atliekama, koks jos tikslas ir kodėl ji reikalinga?*

Patikros metu *nemokamai* atliekamas PAP testas, t. y. moteriai paimamas tepinėlis nuo gimdos kaklelio paviršiaus ir iš kaklelio kanalo. Tai nesudėtinga, neskausminga procedūra. Sterilia medine mentele ar švelnia šluotele lengvai brūkštelėjus per kaklelio paviršių paimama tiriamoji medžiaga ir užtepama ant stikliuko – taip gaunamas gimdos kaklelio tepinėlis. Tepinėlis vėliau bus ištirtas mikroskopu. Tolimesni veiksmai priklausys nuo tyrimo rezultatų. Apie tai Jums bus pranešta.

Tepinėlio paėmimo ir ištirimo tikslas – nustatyti, ar yra pakitimų gimdos kaklelio ląstelėse. Patikros reikalingos ir atliekamos tam, kad kuo mažiau moterų susirgtų gimdos kaklelio vėžiu. Kuo daugiau moterų dalyvaus patikroje, tuo greičiau bus pasiektas šis tikslas.

Tokių patikrų nauda didžiulė. Šalyse, kur jos atliekamos, pvz., Suomijoje, Kanadoje, gimdos kaklelio vėžiu sergama itin retai. Mūsų šalyje šia liga kasmet susergera apie 500 moterų.

Iškilus kokių nors neaiškumų, susijusių su tepinėlio paėmimu, ar kitokių klausimų, Jūs galite pasikonsultuoti su šeimos gydytoju (bendrosios praktikos gydytoju) ar akušeriu-ginekologu.

Todėl **k v i e č i a m e J u s** atvykti į \_\_\_\_\_  
(*pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas, adresas*)  
pas gydytoją \_\_\_\_\_ profilaktiškai patikrinti dėl gimdos  
(*BPG ar gydytojo ginekologo vardas, pavardė*)  
kaklelio susirgimų.

Gydytojo \_\_\_\_\_ darbo laikas:  
(*BPG ar gydytojo ginekologo vardas, pavardė*)

pirmadienį: \_\_\_\_\_;

antradienį: \_\_\_\_\_;

trečiadienį: \_\_\_\_\_;

ketvirtadienį: \_\_\_\_\_;

penktadienį: \_\_\_\_\_.

Siūlome apsilankymo datą ir laiką suderinti tel. \_\_\_\_\_.

Primename, kad gimdos kaklelio piktybinių navikų ištirimas visiškai apmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų ir pacientui primokėti nereikia.

Informacinį lapelį įteikęs darbuotojas

\_\_\_\_\_  
(pareigos)

\_\_\_\_\_  
(vardas, pavardė)

Asmens, gavusio informacinį lapelį

\_\_\_\_\_  
(vardas, pavardė)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

P. S. Tepinėlis imamas ne menstruacijų metu, tinkamiausias laikas yra 10–20 menstruacinio ciklo dieną. Vieną parą prieš tyrimą Jūs neturėtumėte naudoti tamponų, intravaginių preparatų, vengti lytinių santykių, neplauti makšties. Pakartotini tepinėliai imami medikui nurodžius pagal rastus epitelio ląstelių pažeidimus.

\_\_\_\_\_

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-232](#), 2005-04-07, Žin., 2005, Nr. 50-1666 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-232

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-293](#), 2005-04-27, Žin., 2005, Nr. 55-1879 (2005-04-30), i. k. 1052250ISAK000V-293

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo